

ภวิสสันติ

บอกอนาคตกาลแห่งปัจจุบัน แปลว่า จัก.....

เช่น ธมฺม สุณิสฺสาม.

อ.ข้า ท. จักพึง ซึ่งธรรม.

ภวิสสันติวิภัตติบอกให้รู้ ๔ อย่าง คือ

๑.กาล คือ อนาคตกาล แปลว่า จัก.....

๒.บท คือ ปรัสสบท และ อัตตโนบท

๓.วจนะ คือ เอกวจนะ และ พหุวจนะ

๔.บุรุษ คือ ประถมบุรุษ มัชฌมบุรุษ และอุตตมบุรุษ

บุรุษ	ปรสฺสพท์		อตุตโนปทํ	
	เอก.	พหุ.	เอก.	พหุ.
ประถมบุรุษ	สฺสติ	สฺสนฺติ	สฺสเต	สฺสนฺเต
มัชฌมบุรุษ	สฺสตี	สฺสถ	สฺสเส	สฺสวฺเห
อุตตมบุรุษ	สฺสามิ	สฺสาม	สฺสํ	สฺสามฺเห

-ลง อิ อากม ท้ายธาตุเสียงสั้นก่อนประกอบวิภัตติหมวดนี้ ปจิสฺสติ

-ใช้ สฺสํ แทน สฺสามิ เช่น กริสฺสํ ลภิสฺสํ เป็นต้น

-วิภัตติฝ่ายปรัสสบท ลบ สฺส เหลือไว้เพียง ติ สิ อนฺติ ถ มิ ม ลงหลังธาตุ

๕ ตัว คือ

วสุ ธาตุ แปลงเป็น วจฺจ+ติ สำเร็จรูปเป็น วจฺจติ จักอยู่

วจุ ธาตุ แปลงเป็น วกฺข+ติ สำเร็จรูปเป็น วกฺขติ จักกล่าว

ลภ ธาตุ แปลงเป็น ลจฺจ+ติ สำเร็จรูปเป็น ลจฺจติ จักได้

ทิส ธาตุ แปลงเป็น ทกข+ติ สำเร็จรูปเป็น ทกขติ จักเห็น
 กร ธาตุ แปลงเป็น กาท+ติ สำเร็จรูปเป็น กาทติ จักทำ

*****

หมวด ทิว ธาตุ (ลง ย ปัจจัย)

ทิว เป็นไปในความเล่น (ทิว+ย=พฺพ+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น ทิพฺพิสุสติ จักเล่น

สิว เป็นไปในความเย็บ (สิว+ย=พฺพ+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น สิพฺพิสุสติ จักเย็บ

พฐ เป็นไปในความตรัสรู้ (พฐ+ย=ชฺฌ+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น พุชฺฌิสุสติ จักตรัสรู้

จิว เป็นไปในความสิ้น (จิว+ย+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น จียิสุสติ จักสิ้น

มุห เป็นไปในความหลง (มุห+ย=ยฺห+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น มุยฺหิสุสติ จักหลง

มุส เป็นไปในความลืมน (มุส+ย=สุส+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น มุสฺสิสุสติ จักลืมน

รช เป็นไปในความข้อม (รช+ย=ชช+อิ+สุสติ)
 สำเร็จรูปเป็น รชฺชิสุสติ จักข้อม

ปท เป็นไปในความถึง (อุ+ปท+ย=ชช+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น อุปปชชิสสุติ จักเกิดขึ้น

ทา เป็นไปในความให้ (ส+อา+ทา+ย+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น สมาทยิสสุติ จักสมาทาน

ชน เป็นไปในความเกิด (ชน=ชา+ย+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ชายยิสสุติ จักเกิด

ตุส เป็นไปในความยินดี (ตุส+ย=สุส+อิ+สุสติ)
สำเร็จรูปเป็น ตุสยิสสุติ จักยินดี

๑. ทดสอบการแจกธาตุ (ทิพพ+อิ+สุสติ)

บุรุษ	ปรสสप्त		อตฺตโนप्त	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	ทิพพิสสุติ	ทิพพิสฺสนฺติ	ทิพพิสฺสเต	ทิพพิสฺสนฺเต
ม.	ทิพพิสฺสตี	ทิพพิสฺสเถ	ทิพพิสฺสเส	ทิพพิสฺสวฺเห
อุ.	ทิพพิสฺสามิ	ทิพพิสฺสาม	ทิพพิสฺสํ	ทิพพิสฺสามเห

๒. ทดสอบการแจกธาตุ (ตุสฺส+อิ+สฺสติ)

บุรุษ	ปรสฺสปทํ		อตฺตโนปทํ	
	เอก.	พหู.	เอก.	พหู.
ป.	ตุสฺสิสฺสติ	ตุสฺสิสฺสนฺติ	ตุสฺสิสฺสเต	ตุสฺสิสฺสนฺเต
ม.	ตุสฺสิสฺสตี	ตุสฺสิสฺสถ	ตุสฺสิสฺสเส	ตุสฺสิสฺสวเห
อ.	ตุสฺสิสฺสามิ	ตุสฺสิสฺสาม	ตุสฺ สิสฺสํ	ตุสฺสิสฺสามเห

ทดสอบแปลไทยเป็นมคธ

๑. อ.เต็กท. ๑๐ จักเล่น ที่สนามกีฬา ใกล้หมู่บ้าน ฯ
๒. อ.เรา ท. จักสมาทาน ซึ่งศีล ท. ๕ ในสำนัก ของพระพุทธเจ้า ฯ
๓. อ.ท่าน ท. จักเกิดขึ้น ในกาล ของพระพุทธเจ้า ในอนาคต ฯ

ทดสอบแปลมคธเป็นไทย

๑. ฉ สามเณรา อตฺตโน อตฺตโน อารามะ จิวรานิ สิพฺพิสฺสนฺติ ฯ
๒. อนาคเต ที่ปงฺกรทสพลสฺส กาละ ชายิสฺสถ ฯ
๓. อหํ พุทฺธสฺส สาสเน ตฺสฺสิสฺสามิ ฯ